



Badamy naszą okolicę

Solidarność lokalna to jedna z najważniejszych idei realizowanych przez Solidarne Szkoły. Zwracanie uwagi na potrzeby otoczenia i odpowiadanie na nie to ważny element uczniowskich projektów. W tym materiale proponujemy Wam ciekawą metodę, dzięki której będziecie mogli zbadać swoją okolicę.

Spacer badawczy jest techniką pozwalającą dość łatwo zaangażować uczestników i umożliwiającą interakcje z nimi w przyjaznej atmosferze. Wymaga jednak dobrego przygotowania i kompetencji osoby prowadzącej (od znajomości badanej przestrzeni po umiejętność zadawania pytań i notowania odpowiedzi w trakcie przemieszczania się).

Przebieg działania:

1. Wyznaczenie przestrzeni, którą chcecie zbadać. Należy pamiętać, by nie była ona zbyt rozległa – spacer nie powinien trwać dłużej niż ok. 1,5 godziny;
2. Określenie szczegółowo kwestii i problemów, które chce się zdiagnozować w trakcie spaceru;
3. Wyznaczenie listy spraw czy elementów przestrzeni, o które będzie się pytać uczestników spaceru;
4. Zaplanowanie, kto będzie prowadził spacer - powinny to być to osoby dobrze znające daną przestrzeń;
5. Przygotowanie dokładnego scenariusza spaceru: rozpisanie po kolei punktów na trasie; do każdego punktu przyporządkowanie pytań, które będą zadawane uczestnikom, uwzględnienie wskazówek dla prowadzącego;
6. Urządzenie „próbego spaceru” i przetestowanie trasę oraz scenariusza z osobami, które będą go prowadzić.
7. Organizacja spaceru.
8. Podsumowanie i ewaluacja. Wykorzystanie wyników badania (np. przekazanie ich władzom szkoły).

Spacer badawczy

To interaktywna, terenowa metoda pytania mieszkańców o ich opinie w jakiejś kwestii – stosuje się ją przede wszystkim do badania przestrzeni.

Warto z niej skorzystać, chcąc dokonać oceny przestrzeni oczami jej użytkowników (np. pod kątem dostosowania do potrzeb osób starszych lub niepełnosprawnych, ogólnej oceny konkretnych rozwiązań architektonicznych czy infrastrukturalnych) lub w celu zebrania pomysłów na nowe rozwiązania w sposobie zagospodarowania przestrzeni (np. nowe lokalizacje ławek, przystanków).

Spacer pozwala na zaproszenie użytkowników do krytycznego „audytu przestrzeni” i umożliwia poddanie różnych rozwiązań przestrzennych ocenie w autentycznej sytuacji ich użycia. Rekomendacje z takich konsultacji mogą np. służyć instytucjom miejskim w projektowaniu nowych lub ulepszaniu dotychczasowych rozwiązań w zagospodarowaniu przestrzeni miasta.



Rady praktyczne:

- Na jednej trasie dobrze jest przeprowadzić kilka spacerów w różnych porach dnia – gdy jest jasno i w porze wieczornej, przy sztucznym oświetleniu, ale też np. przy różnej pogodzie, aby sprawdzić, jak zmienia się postrzeganie danej przestrzeni w różnych okolicznościach.
- Warto brać pod uwagę tempo, w jakim poruszają się potencjalni uczestnicy spaceru, a także przewidzieć na trasie przynajmniej jedno miejsce, w którym można skorzystać z toalety lub ewentualnie można schronić się w razie załamania pogody i dokończyć spacer „na sucho”, z wykorzystaniem mapy
- Spacer można przeprowadzić nie tylko w otwartej przestrzeni, ale też wewnątrz jakiegoś budynku.
- Grupy uczestniczące w spacerze powinny być niewielkie – najlepiej liczące maks. 3 uczestników i osobę lub osoby prowadzące. W większych grupach trudno równolegle spacerować i rozmawiać o otaczającej przestrzeni.
- Spacerom powinno towarzyszyć sporządzanie dokumentacji fotograficznej lub filmowej.

Podsumowanie:

Do czego pasuje?	<ul style="list-style-type: none">• diagnoza przestrzeni - badanie opinii i potrzeb określonej grupy dotyczących danej przestrzeni;• recenzja zastosowanych rozwiązań w przestrzeni i zbieranie pomysłów na ulepszenia i nowe rozwiązania.
Czego wymaga?	<ul style="list-style-type: none">• przemyślanego wyznaczenia trasy i kwestii / elementów przestrzeni podlegających badaniu;• dobrego przygotowania scenariusza i osób prowadzących spacer.
Czego potrzebujemy?	<ul style="list-style-type: none">• osób prowadzących spacer (mogą to być lokalni animatorzy lub wolontariusze);• przestrzeni (sali na szkolenie prowadzących spacer, trasy wyznaczonej do badania);• kilku kopii scenariusza spaceru;• długopisów, aparatu fotograficznego.
Kto może partycypować?	<ul style="list-style-type: none">• każdy, kto jest użytkownikiem danej przestrzeni – najlepiej ok. 3 osoby na jednym spacerze;• w zależności od przedmiotu procesu spaceru można przeprowadzać z określonymi grupami, np. młodzieżą, osobami starszymi, niepełnosprawnymi, rodzicami z małymi dziećmi itd.